

Vztah českých občanů k místu jejich bydliště – říjen 2013

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v13-10</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>7. – 14. 10. 2013</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1039</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>248</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>OV.142</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>26. listopadu 2013</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Naděžda Čadová</i>

Součástí říjnového šetření CVVM byl i blok otázek věnovaný vztahu českých občanů k místu, kde žijí. Všechny respondentů jsme se zeptali, jak blízký vztah mají ke své čtvrti či vesnici, ke svému městu, k regionu, ve kterém žijí, ke kraji, k České republice a k Evropě.¹ Odpovědi respondentů zachycuje graf 1.

Nejbližší se podle svých slov čeští občané cítí ke svému městu, „velmi blízký“ vztah k němu cítí více než třetina občanů (35 %), „blízký“ polovina (51 %). Pouze o málo více než desetina dotázaných (12 %) pociťuje vztah ke svému městu jako „ne moc blízký“, 1 % pak jako „vůbec ne blízký.“ Velmi těsný vztah mají čeští občané také ke čtvrti či vesnici, kde žijí, když svůj vztah k nim popsala více než třetina oslovených (35 %) jako „velmi blízký“ a téměř polovina (48 %) jako „blízký“. 14 % respondentů uvedlo, že jejich vztah k čtvrti či vesnici, ve které žijí, je „ne moc blízký“, pouze 2 % ho označili za „vůbec ne blízký“.

Poměrně silnou vazbu pociťují lidé také k regionu, ve kterém žijí. Tři z deseti oslovených (29 %) vnímají vztah ke svému regionu jako „velmi blízký“, více než polovina (51 %) pak jako „blízký“. 16 % označilo svůj vztah k regionu, ve kterém žijí, za „ne moc blízký“, jen 2 % lidí za „vůbec ne blízký“.

Vztah k České republice vnímá více než pětina občanů (22 %) jako „velmi blízký“, více než polovina (54 %) pak jako „blízký“. Necelá pětina dotázaných (18 %) svůj vztah

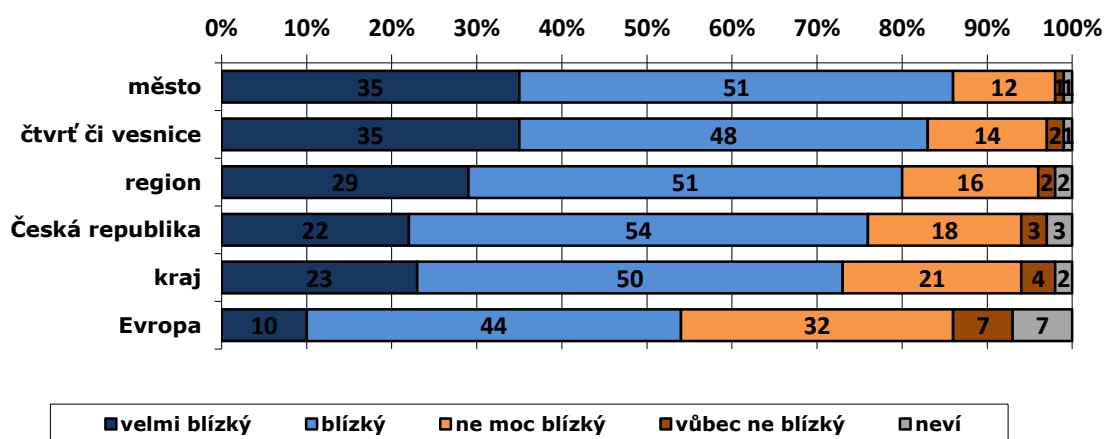
¹ Znění otázky: „Jak blízký vztah máte k vaší čtvrti či vesnici, vašemu městu, regionu, ve kterém žijete (např. Haná, Šumava...), kraji, České republice, Evropě.“ Nabídka odpovědí: velmi blízký, spíše blízký, ne moc blízký, vůbec ne blízký.

k České republice v aktuálním výzkumu CVVM popsala jako „ne moc blízký“, 3 % ho vnímají jako „vůbec ne blízký“.

Poměrně silnou vazbu mají podle svých slov lidé i ke kraji, v němž žijí. „Velmi blízký“ vztah ke svému kraji má téměř čtvrtina obyvatel ČR (23 %), podle poloviny (50 %) je „blízký“. Vztah ke kraji, v němž žije, popisuje pětina lidí (21 %) jako „ne moc blízký“ a 4 % jako „vůbec ne blízký“.

Jako relativně nejméně těsný vnímají respondenti svůj vztah k Evropě, i když i zde nadpoloviční většina z nich uvedla, že jej lze popsat jako blízký, když desetina (10 %) ho považuje za „velmi blízký“ a více než dvě pětiny (44 %) za „blízký“. Třetina dotázaných (32 %) uvedla, že jejich vztah k Evropě lze charakterizovat jako „ne moc blízký“, 7 % ho charakterizovalo jako „vůbec ne blízký“.

Graf 1: Blížkost vztahu Čechů k vybraným územním částem (odpovědi respondentů v %)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost, 7. – 14. 10. 2013, 1039 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Obecně můžeme říct, že lidé starší 60 let častěji uváděli, že jejich vztah je „velmi blízký“, u všech sledovaných položek s výjimkou vztahu k Evropě. Jako „velmi blízký“ označili svůj vztah ke čtvrti či vesnici a také regionu, ve kterém žijí, častěji také obyvatelé Zlínského kraje a lidé žijící na vesnicích.

Obyvatelé Prahy a kraje Vysočina častěji uváděli, že jejich vztah k městu, kde žijí, je „velmi blízký“. Podobně se vyjadřovali také vysokoškolsky vzdělaní respondenti.

Ke svému kraji se častěji „velmi blízko“ cítí obyvatelé Zlínského a Jihočeského kraje, lidé žijící v malých vesnicích a dotázaní, kteří označili svoji životní úroveň jako dobrou.

Jako „velmi blízký“ vnímají častěji svůj vztah k České republice obyvatelé Prahy, lidé s vysokoškolským vzděláním a respondenti subjektivně vnímající svoji životní úroveň jako dobrou.

„Velmi blízký“ vztah k Evropě mají podle svých slov častěji mladí lidé ve věku od 15 do 19 let, lidé radící se na pravou stranu politického spektra, dotázaní deklarující dobrou životní úroveň a občané s vysokoškolským vzděláním.

Otázka na vztah respondentů k místu bydliště je v našich výzkumech pokládána opakovaně, časové srovnání nabízí tabulka 1.

Tabulka 1: Blízkost vztahu Čechů k vybraným územním částem – časové srovnání (v %)

	XII/2001	XII/2005	X/2007	X/2009	X/2011	X/2013
Čtvrť či vesnice	82/16	85/13	83/17	81/18	85/14	83/16
Město	83/15	87/12	84/15	83/16	85/14	86/13
Region, ve kterém dotyčný žijete	81/16	84/14	81/18	77/21	81/17	80/18
Kraj	x	x	x	x	X	73/25
Česká republika	90/8	88/10	86/12	80/18	85/14	76/21
Evropa	71/22	72/22	67/26	61/34	64/31	54/39

Pozn.: Podíly „velmi blízký“ + „blízký“ a „ne moc blízký“ + „vůbec ne blízký“. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., *Naše společnost. Aktuální výsledky z výzkumu Naše společnost, 7. – 14. 10. 2013, 1039 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.*

Jak ukazuje tabulka 1, vztah českých občanů ke čtvrti či vesnici, ve které žijí, svému městu a také k regionu jejich bydliště se v období let 2001 až 2013 výrazněji neměnil a případné výkyvy byly pouze v řádu několika procentních bodů.

Ve vztahu českých občanů k České republice a k Evropě lze v letech 2001 až 2013 pozorovat zřetelný pokles podílu dotázaných, kteří tento vztah popisují jako „velmi blízký“ či „blízký“. V případě České republiky činil ve sledovaném období tento pokles 14 procentních bodů, v případě Evropy 17 procentních bodů. V obou případech jsme zaznamenali razantní pokles podílu respondentů, kteří k České republice, respektive k Evropské unii, pociťují „velmi blízký“ či „blízký“ vztah, zejména v období od října 2011 do října 2013.